

АРГЕНТИНСЬКА МОДЕЛЬ МЕХАНІЗМУ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА ГЕНДЕРНУ ІДЕНТИЧНІСТЬ: ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ

Бреус С.М., студент магістратури ННІПП НАВС

Науковий керівник: к.ю.н., доцент, професор кафедри загальноправових дисциплін ННІПП НАВС Камінська Н.В.

Право на гендерну ідентичність є продуктом еволюції суспільства та держави. На сьогодні окремі елементи механізму реалізації даного права впроваджує кожна країна. Проте саме аргентинська модель заслуговує на особливу увагу, адже вона увібрала в себе окремі специфічні риси, які не притаманні жодній іншій правовій системі.

Протягом XX століття позиція аргентинського законодавця щодо гендерних питань була досить неоднозначною. Ще у 1967 році був прийнятий Закон №1732, який регулював медичні відносини. Згідно його окремих норм, хірургічна корекція статі (та й власне процес внесення відповідних змін до документів, що посвідчують особу) могла бути здійснена лише на підставі судового рішення.

Та вже в XXI столітті, а саме 30 листопада 2011 року у нижній палаті парламенту Аргентини був розглянутий новий гендерний законопроект. Підсумки його розгляду були вражаючими: 167 голосів – «за», 17 – «проти», 7 – «утрималося». Через півроку, 08 травня 2012 року Закон «Про гендерну ідентичність» з успіхом був затверджений верхньою палатою парламенту (55 голосів – «за», ні одного голосу «проти», та один сенатор утримався від голосування).

Цей Закон більшість фахівців у галузі гендерних прав вважають одним із найбільш прогресивніших у світі. Його особливістю є те, що це перший нормативно-правовий акт, який повністю присвячений питанням правового визнання гендерної ідентичності громадянина з боку держави. Даний Закон відразу став еталоном для всіх країн, і саме він був рекомендований Європарламентом в якості зразку для країн-членів Європейського Союзу.

Саме аргентинський Закон «Про гендерну ідентичність» дозволяє громадянам офіційно змінювати ім'я та їх гендерну ідентичність, якщо вони цього хочуть, без спеціального дозволу суду.

Гендерна ідентичність, у вищезазваному Законі, визначена як «внутрішнє та індивідуальне сприйняття людиною своєї статі, яке може як збігатися так і не збігатися зі біологічною статтю, яка була визначена при народженні, включаючи особливий тілесний досвід. Тобто, у кожної людини є дві статі – біологічна та соціальна. І не виникає жодних правових проблем, якщо ці статі співпадають. Але у випадках невідповідності біологічної та соціальної статі – особа повинна мати право на власну гендерну ідентичність шляхом зміни статі хірургічним шляхом та внесення відповідних змін до документів, що посвідчують особу.

Тому норми Закону не вимагають висновку психіатричного закладу (психіатричної експертизи) для правового визнання гендерної ідентичності. Для визнання гендерної ідентичності громадянина досить його інформованої згоди.

Важливим є також те, що аргентинський законодавець встановив всього лиш дві умови, за яких особа може змінити стать:

Бути не молодше 18 років;

Звернутися до Державного бюро демографічної статистики або до його регіональних представництв, із запитом-вимогою про зміну даних у свідоцтві про народження та видачі нового ідентифікаційного документа (паспорта) з серією та номером, що і попередній.

Також новелою аргентинського законодавства є те, що інформацію про зміну статі та імені трансгендера є суто конфіденційною. І публікація даної інформації може бути здійснена лише з дозволу трансгендера.

Варто підкреслити, що формальна процедура зміни статі в офіційних документах є повністю безплатною. А сама хірургічна операція по зміні статі повинна включатися до системи державного (приватного) медичного страхування.

Поряд з цим, аргентинська модель правового механізму реалізації права на гендерну ідентичність має окремі положення що стосуються неповнолітніх. Так до органів демографічної статистики із запитом-вимогою щодо зміни статі замість неповнолітніх, мають звернутися їх офіційні представники. Порядок з цим повинна бути виражена явна згода самого неповнолітнього щодо зміни статі.

Важливо, що процедура зміни статі в офіційних документах, згідно аргентинського Закону «Про гендерну ідентичність» не тягне за собою наслідків у формі зміни прав та обов'язків, що мала особа до відповідних змін.

Що ж до України, то право на гендерну ідентичність зовсім не передбачено чинним вітчизняним законодавством. Зміна статі, як форма прояву реалізації права на гендерну ідентичність регулюється кількома Наказами Міністерства охорони здоров'я України, і містить в собі досить значну кількість дискримінаційних положень. Як приклад, у Наказі МОЗ №60 від 03 лютого 2011 року передбачено близько двох десятків протипоказань, за наявності хоча б однієї з яких громадянину відмовляють у проведенні хірургічної зміни статі. І внесення змін до офіційних документів може відбуватися тільки після хірургічної корекції статі.

Тому на сьогодні під час євроінтеграційних намагань України важливо враховувати рекомендації європейського парламенту щодо імплементації у національне законодавство кращої практики правового регулювання у сфері забезпечення гендерних права всіх громадян, та трансгендерів зокрема.

ПРОБЛЕМИ РОЗМЕЖУВАННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ МІСЦЕВИХ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ ТА ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Серета А.П., студент магістратури ННІПП НАВС

Науковий керівник: к.ю.н., доцент кафедри загальноправових дисциплін ННІПП НАВС Галай В.О.

Здійснення в Україні двома різними за природою системами влади однорідних функцій зумовило виникнення складної проблеми як у законодавчому аспекті, так і в практичній реалізації - проблеми розмежування функцій та повноважень між місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування. На рівні районів і областей існує дуалізм влади, зумовлений неякісним законодавчим розмежуванням функцій органів місцевого самоврядування і місцевих державних адміністрацій, через що виникає дублювання їх повноважень.

Найпоширенішою формою взаємодії державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування на місцевому рівні нашої держави є взаємне делегування повноважень, яке власне і породжує більшість суперечок і конфліктів між згаданими інституціями. Зіставлення повноважень згаданих органів, зафіксованих у Законах України «Про місцеві державні адміністрації» та «Про місцеве самоврядування в Україні» свідчить, що більшість напрямів їх діяльності збігаються повністю, а деякі – частково.

Серед вітчизняних учених наукові дослідження у напрямку розподілу владних повноважень органів публічної влади провели В.В. Корженко, В.П. Новик, В.Я. Тацій, Ю.М. Тодика, І. Федів та інші.

Зaproвадження інституту делегованих повноважень фактично ліквідує принцип правової самостійності органів місцевого самоврядування, підпорядковує їх по вертикалі органам виконавчої влади та робить підзвітними і відповідальними перед ними. Ще одне протиріччя спостерігається в діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування на регіональному рівні.

Відповідно до чинного законодавства України обласні та районні ради представляють спільні інтереси територіальних громад міст, селищ та сіл і входять до системи місцевого самоврядування. Обласні та районні ради не